

Nr 203.

Av herr Lindhagen, om missbruk av kaffe.

Enligt den officiella statistiken utgjorde årliga förbrukningen av kaffe per innevånare i Sverige

år 1861—1870	17.3	hektogram
» 1906—1909	64.9	»
» 1913	61	»
» 1926	69	»

År 1909 ryckte Sverige upp högst bland alla europeiska länder i fråga om myckenheten kaffeförbrukning, vilken rangplats förut tillkommit Nederländerna. Fortfarande står Sverige i främsta ledet såsom nedannämnda siffror för 1926 utvisa i antal hektogram på varje innevånare:

Sverige	69	hektogram
Danmark	64	»
Norge	58	»
Finland	46	»
Nederländerna	42	»
Frankrike	38	»
Belgien	26	»
Tyskland	17	»
Italien	11	»
England	3	»

År 1909 importerades 41,757,826 kg. kaffe till ett värde, oberäknat tull, av 33,310,110 kronor. Häri ingingo således ej de inom landet tillverkade kaffesurrogaten, i den mån de innehålla annat än kaffe. År 1927 importerades 42,839,862 kg. kaffe till ett värde av 73,041,729 kronor.

Att kaffemissbruk äger rum i vårt land är allmänt känt och överklagat. Det har icke alls avtagit sedan riksdagen år 1912 avlät sin skrivelse i denna angelägenhet. Norrland är icke ensamt utsatt för detta missbruk utan lika mycket många andra trakter. Provinsialläkarnas årsberättelser pläga innehålla åtskilliga uttalanden om missbruk av kaffe. Uti motion nr 258 år 1912 i andra kammaren finnes ett upplysande sammandrag av dylika uttalanden för år 1909. Allmänt ordas där om den betydande fara för befolkningens

hälsa, som kaffemissbruket i de flesta län inom landet utgör. Det uttränger den ordentligt lagade födan samt mjölk och andra sunda drycker, och även barnen vänjas därvid från spädate ålder. Det skapar undernäring, katarrar i magsäck och tarmar, nervsvaghet, kraftnedsättning, blodbrist, dålig tandutveckling samt även andra krämpor, ägnade att i hög grad undergräva folkhälsan. Det vore av intresse att erhålla ett sammandrag av provinsialläkarnas årsberättelser för något eller flera av de senaste åren, vilket vederbörande utskott torde kunna åstadkomma.

Någon undersökning om kaffets skadliga verkningar synes fortfarande ej ägt rum. Den stora kaffeförbrukningen och Sveriges rangplats på denna punkt tala dock ett tydligt språk, liksom erfarenheterna och berättelserna från orterna. Det synes arta sig till att kaffet kan komma att särskilt för kvinnor och barn bliva till enahanda skada som spritdryckerna för männen. Genom att förtärande av kaffe göres till den grundläggande dieten och en sådan matordning tillika blir lovlig folksed och ej såsom vid spritmissbruket en dock klandrad ovana framkallas degenerationssymtom visserligen icke så brutala, men i längden kanske minst lika nedbrytande och i varje fall ännu mer omfattande än vid spritmissbruket.

Vid 1911 och 1912 års riksdagar yrkades bekämpande av icke blott tobaksbruket utan även av kaffemissbruk. Motionen avslogs det förra året men bifölls även i vad den avsåg kaffet år 1912 enhälligt i riksdagen. Dess öden äro skildrade i en föregående motion (nr 201).

Vad som bör och kan åtgöras mot kaffemissbruk och dess skadliga följder måste tyvärr också bli föremål för en regeringsutredning. Beträffande vad som härom anförts liksom beträffande åtgärderna återopas i tillämpliga delar, vad i föregående motion därom anförts.

På grund av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t förnya sin skrivelse av år 1912 om övervägande snarast möjligt, vad från det allmännas sida kan åtgöras för att motarbeta missbruk av kaffe.

Stockholm den 29 januari 1929.

Carl Lindhagen.